

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/52/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214010282
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6214010282.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, na verejnom zasadnutí dňa 27. mája 2015, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Slavoj Sendeckého, prejednal odvolanie obžalovaného F. Q., proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo 16.03.2015 sp.zn. 3T/70/2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného F. Q. **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uznal obžalovaného F. Q. za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 2 písm. d) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od konca mesiaca december roku 2005 do 11.08.2014 v obci B. D. XXX v spoločnej domácnosti opakovane, najmä pod vplyvom alkoholu, fyzicky napádal svoju manželku C. Q., nar. XX.XX.XXXX tak, že ju ťahal za vlasy, sotil na zem, vykrúcal jej ruky, udieral ju otvorenou dlaňou a päťami po tvári, kopal ju do oblasti celého tela, dusil ju na posteli vankúšom, pričom jej vulgárne nadával do kuriev, šľapiek, vyhrážal sa jej, že ju zničí a zabije, najmenej štyrikrát v uvedenom období poškodenej bránil v odchode do zamestnania tak, že ju uzamkol v byte, niekoľkokrát ju nevpustil po príchode z práce do spoločnej domácnosti, poškodená bola nútená prespať u susedy G. T., dňa 08.08.2014 okolo 20.00 h v spoločnej domácnosti opätovne fyzicky napadol svoju manželku tak, že ju chytil za vlasy, udrhel jej hlavu o stenu, hodil ju na zem a vykrúcal jej ruky, pričom jej priložil horiacu cigaretu na krk, uvedené konanie obžalovaného sa zintenzívnilo od roku 2012, kedy sa opakovalo niekoľkokrát do mesiaca, poškodená v obave pred obžalovaným utekala buď k rieke Ipeľ, prípadne k svojej susede G. T., v dôsledku konania obžalovaného utrpela drobné poranenia, s ktorými nevyhľadala zo strachu lekárske ošetrovanie, pričom u poškodenej bola zistená v príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného posttraumatická stresová porucha, tzv. syndróm týranej osoby.

Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d), § 74 ods. 1 Tr. zák. mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti rozsudku podal obžalovaný odvolanie už do zápisnice po vyhlásení rozsudku vo všeobecnej rovine, ktoré dodatočne upresnil a odôvodnil v písomnej forme prostredníctvom svojho obhajcu. Odvolaním sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný odôvodnil odvolanie v podstate tým, že na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o svojej vine a dokazovanie potom súdom prvého stupňa bolo zamerané na rozhodnutie o treste. Je pravdou, že obžalovaný bol poučený o svojich právach pred týmto vyhlásením, ale svoje vyhlásenie spravil v silnom rozrušení, keďže v pojednávacej sieni bola prítomná aj jeho manželka, čiže poškodená. Pri hodnotení súdu uznesením, či sa prijíma vyhlásenie obžalovaného o vine by mal skúmať aj predchádzajúce skutkové zistenia v prípravnom konaní ako aj samotný postoj obžalovaného v prípravnom konaní. Je toho názoru, že samotné skutkové tvrdenia v prípravnom konaní nie sú dostatočne preukázané v obžalobe, a to najmä v kvalifikovanej skutkovej podstate týrania blízkej osoby podľa § 208 ods. 2 písm. d) Tr. zák., teda, že trvala trestná činnosť obžalovaného po dlhší čas.

Obžalovaný aj v záverečnej reči pripustil, že dochádzalo k nedorozumeniam a hádkam s poškodenou, ale neboli takého závažného charakteru, ako je to uvedené v obžalobe. Toto vyhlásenie potom v záverečnej reči svedčí o tom, že pôvodné vyhlásenie uvedené na začiatku pojednávania nebolo myslené vážne a určito a toto vyhlásenie spáchal preto, že nechcel tomuto odporovať. Nikdy predtým nepriznal, že by mal s poškodenou nedorozumenia po dlhší čas tak, ako to má na mysli Trestný zákon pri závažnejšom spôsobe konania.

Napriek tomu však uložený trest na spodnej hranici trestnej sadzby sa javí ako zvlášť prísny na charakter obžalovaného v činnosti voči poškodenej, a preto by nevzhladol odvolací súd dôvody na odvolanie čo do viny, prípadne právnej kvalifikácie na ods. 1, má za to, že sú splnené zákonné podmienky pre zníženie trestu podľa § 39 Tr. zák. vzhľadom na okolnosti prípadu, ako aj na pomery páchatel'a, vrátane jeho postoja k vyšetrovaniu.

Obžalovaný teda navrhuje pri uznaní dôvodov v otázke pochybnosti o zákonnosti postupu pri prijatí vyhlásenia obžalovaného na hlavnom pojednávaní, vec v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na prejednanie okresnému súdu, prípadne sám rozhodnúť o vine obžalovaného podľa ods. 1 § 208 Tr. zák. a v krajnom prípade alternatívne pri uznaní viny uložiť prípadne podstatne miernejší trest za aplikácie ust. § 39 ods. 1,3 Tr. zák.

Krajský súd na základe odvolania obžalovaného preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým smerovalo odvolanie s výnimkou namietaných skutkových zistení a právneho posúdenia skutkových zistení, keď obžalovaný uznal svoju vinu na hlavnom pojednávaní a okresný súd vykonal dokazovanie v súlade s Trestným poriadkom len v ostatných častiach čo sa týka trestu, resp. náhrady škody. Odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Odvolací súd sa predovšetkým zameril na preskúmanie procesného postupu súdu prvého stupňa po tom, čo obžalovaný vyhlásil po poučení predsedom senátu o jeho právach a možnosti urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 písm. a), c) Tr. por., obžalovaný učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Tr. por., t.j., že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Následne bol predsedom senátu vyzvaný, aby sa vyjadril v zmysle § 257 ods. 5 Tr. por. k otázkam položených podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h). Podľa zápisnice o hlavnom pojednávaní obžalovaný na všetky otázky odpovedal „áno“, čo nespochybňuje ani sám obhajca v zmysle odvolania koncipované ním v mene obžalovaného. Tiež potom poučil obžalovaného, že súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchané skutky uvedené v obžalobe, je neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním, ani dovolaním. Následne súd prvého stupňa postupoval podľa § 257 ods. 1,6 Tr. por. a v konečnom dôsledku bolo prijaté toto vyhlásenie obžalovaného, teda prijaté dokazovanie v rozsahu priznanej viny sa nevykonalo. V súvislosti s týmito skutočnosťami a obsahom odvolania obžalovaného nemožno prehliadnúť aj vyhlásenie obhajcu obžalovaného po prednesenej obžalobe okresným prokurátorom, keď obhajca uviedol, že sa cíti nevinný a nie sú toho názoru, že by obžalovaný týral svoju bývalú manželku tak, aby to bolo možné subsumovať pod citované ustanovenie Trestného zákona. Po tomto zistení odvolací súd dospel k záveru, že obžalovaný zrejme porozumel dostatočne poučeniu pred vyhlásením o uznaní viny, resp. nepopretí spáchania, vyhlásenia o tom, že nepopiera spáchanie predmetnej trestnej činnosti v zmysle obžaloby, ktoré vyhlásenie má rovnaké účinky ako uznanie viny, vrátane právneho posúdenia predmetného skutku podľa obžaloby. Nespokojnosť prejavil v podstate v rozpore s vôľou obžalovaného iba obhajca tak na hlavnom pojednávaní, ako aj v dôvodoch odvolania a takýto postup je potom neakceptovateľným v zmysle opodstatnenosti podania odvolania, resp. právnych účinkov rozšírenia dôvodov odvolania nad rámec jeho právomocí a v rozpore s vôľou samotného obžalovaného. Odvolací súd preto akceptoval zjavne prejavenu vôľu obžalovaného v zmysle prijatého vyhlásenia obžalovaného a jeho následnú

nespokojnosť napriek tomuto vyhláseniu s uložením trestu odňatia slobody ako neprimerane prísneho a teda domáhal sa preskúmania rozsudku v tomto smere a v tomto smere aj odvolací súd napadnutý rozsudok preskúmal.

V rámci tohto postupu potom odvolací súd zistil, že o zákonnosti právoplatne uzatvorenej otázky o vine na hlavnom pojednávaní bolo procesne rozhodnuté zákonným spôsobom a skúmal zákonnosť výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky pre ukladanie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, keď u obžalovaného ani len neprevažovali poľahčujúce okolnosti nad priťažujúcimi okolnosťami, naopak, je zrejmé, že obžalovaný sa dopúšťal trestnej činnosti voči poškodenej po dlhú dobu, podľa skutkových zistení od roku 2005 do 11.08.2014, kedy bola obmedzená jeho osobná sloboda a odvolací súd neprehliadol ani charakter obžalovaným páchanej trestnej činnosti, vrátane fyzického násillia takým spôsobom, ako pálenie horiacou cigaretou na krk, bodných poranení, ktoré neboli liečené zo strachu pred obžalovaným a nevyžiadali si akútne lekárske ošetrenia a pracovnú neschopnosť v zmysle formálnych náležitostí. V neposlednom rade nemožno prehliadnuť, že za takéto obdobie sa potom zjavne u poškodenej muselo toto násillie prejaviť na psychike poškodenej, čo bolo v konečnom dôsledku potvrdené znalcami z odboru psychiatrie ako tzv. syndróm týranej osoby.

Súd prvého stupňa neprihliadol v podstate jedinú poľahčujúcu okolnosť, a to vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny na hlavnom pojednávaní, ktorá poľahčujúca okolnosť je v podstate vymazaná už predchádzajúcim spôsobom života obžalovaného, ktorý bol v minulosti sedemkrát súdne potrestaný, naposledy trestným rozkazom toho istého súdu sp.zn. OT/5/2013 pre prečin podľa § 378 ods. 1 písm. c) Tr. zák. trestom odňatia slobody vo výmere troch mesiacov, výkon ktorého mu bol podmieniene odložený na skúšobnú dobu jeden rok, keď skúšobná doba končila 22.02.2014 a tiež nepodmienečnými trestami odňatia slobody v roku 2002 a v roku 2004, keď v roku 2004 mu rozsudkom sp.zn. 5T/117/03 bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvoch mesiacov, ktorý vykonal v druhej nápravno-výchovnej skupine a predtým v roku 2002 bol podmieniene prepustený 29.11.2004 z výkonu trestu odňatia slobody v II. NVS pre trestnú činnosť toho istého druhu na štyri mesiace z pôvodne podmieniene odloženým trestom na skúšobnú dobu 30 mesiacov, ale bol nariadený výkon tohto trestu, z ktorého bol podmieniene prepustený 29.11.2004 so skúšobnou dobou na tri roky, pritom došlo k osvedčeniu, o ktorom bolo rozhodnuté 03.05.2008. Ostatné tresty sú zahladené, resp. pozerá sa na obžalovaného, akoby nebol potrestaný.

Predchádzajúce tresty teda zjavne, či už vo forme hrozby trestom odňatia slobody, alebo aj výkonom trestu odňatia slobody nespĺnili, zákonom sledovaný účel, je zrejmé, že obžalovaný podľa vykonaného dokazovania a skutkových záverov v predmetnej veci páchal trestnú činnosť aj počas obdobia, v ktorom bol potrestaný pre inú trestnú činnosť, vrátane poslednej skúšobnej doby, kde výkon trestu odňatia slobody nebol nariadený jedine z toho dôvodu, že poškodená sa rozhodla nahlásiť a oznámiť trestnú činnosť obžalovaného po dlhom období trpenia násillia obžalovaného, ktoré sa vystupňovalo do tej miery, že už skutočne bolo ohrozené jej zdravie vážnym spôsobom a dokonca hrozilo usmrtenie a poškodená zrejme už nemala ani iné východisko, ako sa brániť týmto spôsobom a zabrániť obžalovanému v násillnostiach, resp. skutočnému vážnemu ublíženiu na zdraví, resp. aj prípadným usmrtením. V skutočnosti však ublíženiu na zdraví v zásade došlo, pretože poškodená je poznačená traumami prežitými v dôsledku správania sa obžalovaného a podľa znaleckého dokazovania aj trpí syndrómom týranej osoby.

Za uvedených okolností odvolací súd nezistil dôvod pre zmenu, zvlášť nie pre zmiernenie uloženého trestu odňatia slobody, ktorý je v plnej miere v súlade so stavom veci a zákonom, vrátane zaradenia odsúdeného pre výkon trestu do ústavu so stredným stupňom strázenia, keďže v posledných desiatich rokoch bol vo výkone trestu odňatia slobody pre iný úmyselný trestný čin.

Je zrejmé z vykonaného dokazovania, že obžalovaný trpí alkoholizmom v zmysle choroby, pod vplyvom alkoholických nápojov sa dopúšťa trestnej činnosti, a preto boli splnené zákonné podmienky aj pre uloženie ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, ktoré opatrenie by malo byť čiastočnou zárukou v prípade jeho úspešnosti pre budúcnosť, že obžalovaný nebude pokračovať v páchaní trestnej činnosti práve pod vplyvom alkoholických nápojov.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nezistil v napadnutom rozsudku pochybenie v tej časti, kde preskúmaval rozsudok okresného súdu a ani konanie, ktoré mu bezprostredne predchádzalo vo vzťahu k tejto časti rozsudku, považuje napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu za zákonný a odvolanie obžalovaného F. Q. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.